

103 . București | Punct: Șoseaua Gheorghe Ionescu-Sisești, nr. 201, tarla 189, parcela 10 | Anul: 2011

Anul: 2011

Cod RAN: 179132.07

Perioade: Preistorie, Protoistorie, Evul Mediu

Epoci: Epoca bronzului, La Tène, Epoca migrațiilor, Epoca medievală timpurie

Tipuri sit: descoperire izolată

Categoriile sit: Domestic

Autori: Gheorghe Mănușu-Adameșteanu, Camelia-Mirela Vintilă

Instituții: Muzeul Municipiului București, Muzeul Municipiului București

Raport

Obiectivul asistenței arheologice din anul 2011 l-a constituit descărcarea de sarcină arheologică a unei suprafețe edificabile de 210 mp, în vederea construirii unei locuințe proprietate personală.

Sit-ul „La Stejar” (LMI 2004: B-I-s-B-17864) se află în cartierul Băneasa, pe platoul unei terase înalte a malului nordic al Lacului Grivița. Dinu V. Rosetti, în anul 1929 descoperă aici o nouă fază a culturii Tei, pe care o numește faza „Stejar”1.

Pentru fundațiile casei, au fost trasate șapte secțiuni: S. I - II, VII = 18,00 x 0,40 m, C. 1-9, orientate și numerotate de la nord la sud, perpendiculare pe malul lacului; S. III - VI = 11,00 x 0,40 m; C. 1-6, orientate și numerotate de la vest la est.

Stratigrafia S. II, profilul de vest, C. 3-4, Locuința 1:

- 0 - 0,05 m, strat vegetal;

- 0,05 - 0,33 m, strat de pământ negru cenușiu, compact, stratul cu depuneri arheologice;

- 0,33 - 0,93 m, strat de pământ negru amestecat cu cărbune, fragmente de chirpici, fragmente ceramice, care reprezintă nivelul de umplutură al Loc. 1;

- 0,93 - 1,08 m, strat de pământ galben lutos, steril din punct de vedere arheologic (sondaj pentru verificarea depunerilor de sub locuință).

Pe suprafața secțiunilor și a casetelor cercetate au fost descoperite două locuințe cu câte un cuptor, pe baza inventarului ceramic fiind atribuite sec. X-XI (cultura Dridu). Din strat provin câteva fragmente ceramice din aceeași perioadă.

Trebuie specificat faptul că, pe acest lot, nu au fost descoperite complexe și elemente ale culturii materiale din epoca bronzului (cultura Tei), Hallstatt, II-I a. Chr și sec. VI-VII p. Chr., așezări care sunt cunoscute din descoperirile anterioare.

Locuința 1 - cuptorul 1, S. II, V, Casetele 1, 1A

La intersecția S. II (C. 3-4) cu S. V (C. 1-3), începând de la - 0,33 m față de nivelul actual de călcare, s-a constatat o concentrare de pământ negru amestecat cu cărbune, rare fragmente de chirpici, în care au fost găsite fragmente ceramice decorate cu linii în val și caneluri. Această concentrare, pe care am denumit-o convențional Loc. 1, intră în profilele de E și V ale S. II și în profilele de N și S ale S. V. Pentru cercetarea ei au fost deschise două casete: Caseta 1 (la intersecția S. II și S. V) = 4,75 m (pe direcția V-E) x 3,35 m (pe direcția N-S) și Caseta 1A (la V de S. II) = 1,30 m (pe direcția V-E) x 3,35 m (pe direcția N-S); între Caseta 1A și S. II, a fost lăsat un martor de 0,5 m lățime.

În grund, între - 0,70 - 0,80 m, locuința are o formă dreptunghiulară cu o lungime de 2,80 m (latura V-E) și o lățime de 2,20 m (latura N-S). Axul locuinței este N/V - S/E. Umplutura Loc. 1, cu o grosime de

aproximativ 0,60 m, se termină la - 0,93 m, față de nivelul actual de călcare, fără a se surprinde urme ale unei podele.

Între - 0,60 - 0,72 m, în colțul de NV al Loc. 1, surprins în Caseta 1A, a apărut bolta unui cuptor, Cuptorul 1. Prelungirea deschiderii gurii cuptorului, aflată spre V, a fost surprinsă prin bucăți de pământ ars la portocaliu cu dimensiuni de: 13 x 10 cm; 11 x 6 cm; 8 x 6 cm; 10 x 6 cm. Pe partea stângă, la intrarea în cuptor, au fost descoperite fragmente ceramice de la patru vase borcan sparte pe loc. Cuptorul, orientat NV-SE, are o formă ovală, dimensiunile interioare fiind de 0,76 m x 0,66 m. Vatra, cu dimensiunile de 0,60 x 0,65 m, adâncită față de nivelul de călcare al locuinței, cu 5 cm, are crusta vitrificată (cu o grosime de 1 cm), sub ea urmând pe 4 cm difuziunea de arsură. Înălțimea păstrată a cuptorului este de 0,24 m. Deschiderea gurii cuptorului este de 0,70 m.

Inventarul locuinței se rezumă la fragmente ceramice lucrate din pastă aspră, cu nisip și mica în compoziție, cu miezul cenușiu (peste 50 de fragmente de la cca 8-10 borcane). Singura formă - vasul borcan de dimensiuni medii - are buza evazată, înaltă, cu marginea rotunjită cu o ușoară șanțuire pe mijloc și cu gâtul bine profilat. Există și vase cu buza răsfrântă, îngroșată și cu gâtul bine profilat. Decorul, prezent pe toată suprafața vasului, este reprezentat de incizii și caneluri orizontale. Pe umăr prezintă un fascicul de linii în val; pe un singur fragment, umărul fiind decorat cu linii de împunsături dispuse în unghi, executate cu pieptănul. Pe două fragmente se păstrează mărci de olar - un cerc cu raze.

Ceramica cenușie descoperită în Loc. 1 se rezumă la trei fragmente: o toartă de la un ulcior și de două fragmente de la un vas de mari dimensiuni (oală-borcan, urcior ?). Multe dintre fragmentele ceramice prezintă urme de ardere secundară pe ambele fețe, vasele rămânând pe loc datorită unui sfârșit violent.

Locuința 2 - cuptorul 2, S. I, S. VI, Caseta 2 - 2A

În S. I (C. 6-8) și la intersecția acesteia cu S. VI (C. 1-2), la -0,33 m, a apărut o concentrare de pământ negru amestecat cu bucăți de cărbune, fragmente ceramice, pe care am denumit-o convențional Locuința 2.

Pentru cercetarea în totalitate a Loc. 2, s-au trasat două case: Caseta 2 (la E de S. I) 3,50 m (pe direcția N-S) x 2,40 m (pe direcția V-E) și Caseta 2A (la intersecția S. I cu S. VI) 3,50 m (pe direcția N-S) x 2,00 m (pe direcția V-E). Între S. I și Caseta 2A a fost lăsat un martor de 0,50 m.

Umplutura este formată dintr-un pământ negru, amestecat cu cărbune, chirpici, fragmente ceramice și oase de animale. Este o locuință adâncită în pământ. Umplutura ei pornește din stratul de pământ negru compact și are o grosime de 0,90/0,95 m.

La reconstituirea sa în plan, prezintă o formă rectangulară cu următoarele dimensiuni: latura scurtă (cea V), cu o lungime de 3,06 m; latura lungă (cea de N/E), cu o lungime surprinsă de 3,67 m, ea intrând în profilul de est. Pe suprafața cercetată nu au fost surprinse urme de podea.

După demontarea martorului dintre S. I și Caseta 2A, a putut fi cercetat cuptorul, a cărui boltă a apărut la - 0,93 m. De formă ovală, săpat într-un calup de lut cruțat, avea vatra adâncită cu cca. 0,10/0,15 m, sub nivelul de călcare al locuinței. Pereții sunt bine vitrificați - indicând o ardere îndelungată. Umplutura cuptorului este formată dintr-un pământ negru amestecat cu cărbune. Distanța dintre cuptor și colțul vest al locuinței este de 1,40 m. Orientarea cuptorului este N-S, gura, cu o deschidere de 0,50 m, aflându-se spre S. Dimensiunile sale sunt de 0,73 x 0,55 m. Pereții, cu o grosime de 0,08 m, se păstrează pe o înălțime de 0,30 m. Vatra cuptorului are o grosime de 2 cm, sub ea urmând pe 3 cm difuziunea de arsură.

În această locuință există o proporție diferită între fragmentele ceramice lucrate din pastă nisipoasă (care este majoritară, 192 fragmente de la cca 12-14 vase) și fragmentele de vase din pastă fină (oale borcan). Acestea din urmă, confecționate din pastă de culoare cenușiu-deschis (3 fragmente de la un urcior și un vas de mari dimensiuni) sau roșcat-maronie (șapte fragmente de la două vase de dimensiuni medii), sunt decorate cu linii lustruite vertical. Pe unul din aceste fragmente - o oală borcan - se găsește (în regiunea mediană), o rețea de romburi lustruite combinate cu două caneluri orizontale.

Ceramica din pastă nisipoasă (aspră cu nisip și mică în compoziție), este reprezentată numai de vase borcan, de dimensiuni mici și mijlocii, din care s-a întregit un vas, singurul care are o marcă de olar în relief (Pl. 6/5). Forma buzelor este mai variată: sunt înalte, evazate, cu marginea rotunjită dar întâlnim și

exemplare cu buza răsfrântă și îngroșată. Decorul acestora, destul de variat, prezintă caneluri și linii orizontale pe toată suprafața borcanului: buza unui vas de mici dimensiuni (singurul întregit) este decorată cu linii în val, motiv ce se reîntâlnește pe toată suprafața. Pe urmă, întâlnim fascicole de linii în val, motiv înlocuit, uneori, de șiruri de împunsături oblice realizate cu pieptănul. Multe dintre fragmentele ceramice prezintă urme de ardere secundară pe ambele fețe, vasele rămânând pe loc datorită unui sfârșit violent.

Dimensiunea vaselor, tipul de decor și raportul dintre ceramica nisipoasă și cea cenușie, ne determină să plasăm această locuință în sec. X.

Săpătura din acest an completează informațiile referitoare la descoperirile anterioare din sec. X-XI, din punctul „Băneasa - La Stejar”2.

Informații suplimentare online

[Raportul 4820 din cronica.cimec.ro](#)

[Localizare pe hartă, folosind Mapserver Cimec.ro](#)
